

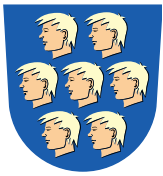
Aleksia -liikelaitoksen johtokunta

Aika 14.12.2021 klo 17:30 - 19:04

Paikka Teams-kokous

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 22	Aleksia -liikelaitoksen talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023–2024	3
§ 23	Aleksia-liikelaitoksen johtokunnan kokoukset ja pöytäkirjojen nähtävänäpito vuonna 2022	7
§ 24	Aleksian henkilöstökyselyn tulokset	9
§ 25	Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijoiden päätöksiin	10
§ 26	Kehitys- ja keskusteluasiat	12
§ 27	Ilmoitusasiat	13

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Pukarinen Pauliina, VIHR	puheenjohtaja	
	Sailio Maiju, SDP	varapuheenjohtaja	
	Haapalainen Johannes, KD	jäsen	
	Numminen Janne, KOK	jäsen	
	Sarpolahti Tuomas, PS	jäsen	
	Mustonen Kalle, KESK	kunnanhallituksen edustaja	
	Savander-Hämäläinen Anu	esittelijä	

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Maiju Sailio ja Tuomas Sarpolahti

Käsitellyt asiat

22 - 27

Allekirjoitukset

Pauliina Pukarinen
puheenjohtaja

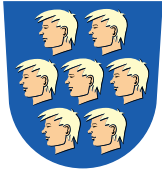
Anu Savander-Hämäläinen
pöytäkirjanpitäjä

Maiju Sailio
pöytäkirjantarkastaja

Tuomas Sarpolahti
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Nurmijärven kunnan internetsivuilla 22.12.2021 22.12.2021

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta	§ 13	14.09.2021
Aleksia -liikelaitoksen johtokunta	§ 22	14.12.2021

Aleksia -liikelaitoksen talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023–2024

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 14.09.2021 § 13

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Vuosittaisen talousarviovalmistelun käynnistämiseksi kunnanhallitus hyväksyy kunnan hallintosäännön mukaisesti talousarvion suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet, joiden perusteella toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Kunnanhallitus on 21.6.2021 § 170 hyväksynyt palveluiden järjestämissuunnitelman ja talousarviokehysten 2022 sekä talousarvion laadintaohjeen.

Talousarviokehys 2022 on laadittu siten, että kunnan oman palvelutuotannon osalta käyttötalouden kasvu on rajattu 1,5 prosenttiin. Suunnitelmavuodet 2023 ja 2024 tulevat niin ikään olemaan niukat, joka osaltaan huomioidaan varsinaisessa budjetoinnissa.

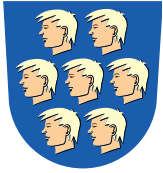
Talousarviokehyksessä tilikauden tulosennuste on maltillisesti positiivinen noin 0,6 milj. euroa ja kokonaistalouden rahoitusvaje (=toiminnan ja investointien rahavirta) asettuu 23 milj. euroon. Toimialojen kehykset sisältävät NUUKA:n toimenpidesuunnitelmassa linjatut sopeutukset sekä muita erinäisiä sopeutuksia.

Talousarviokehys 2022

Talousarviokehys vuodelle 2022 on tehty ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen pohjalta. Käyttötalouden kehys on annettu toimiala- ja liikelaitostasolla nettomääräisenä (=toimintakate). Enimmäisinvestoinnit on kehyksessä määritelty bruttomääräisenä. Investointikehys vuodelle 2022 on 50,0 milj. euroa.

Talousarviokehysten asettamisessa on huomioitu NUUKA-ohjelman ja NUUKA:n toimenpidesuunnitelman tavoitteet. Kehysvalmistelun lähtökohtana on käyttötaloudessa ollut vuoden 2021 talousarvio ja tilinpäätösennuste, koska vuosi 2020 oli koronan vuoksi poikkeuksellinen eikä näin ollen anna parasta mahdollista valmistelulähtökohtaa. Tämän lisäksi toimialoja ja liikelaitoksia on ohjeistettu huomioimaan keskeisiä toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia tulevalta vuodelta, joita lähtötasona vuoden 2021 talousarvio ja tilinpäätösennuste eivät sisällä.

Toimialojen ja liikelaitosten kehys ehdotusten pohjalta on käyty neuvottelut toimialoittain, jonka jälkeen kehystä on tasapainotettu siten, että käyttötalouden kasvu on rajautunut kunnan oman toiminnan osalta vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen nähden -1,0 milj. euroon (-0,99 %). Sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta puolestaan kehys on 6,6 milj. euroa (4,9 %) vuoden 2021

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta	§ 13	14.09.2021
Aleksia -liikelaitoksen johtokunta	§ 22	14.12.2021

tilinpäätösennustetta suurempi. Koko kunnan osalta kehityksen toimintakate on 0,4 milj. euroa (-0,2 %) kuluvan vuoden tilinpäätösennustetta pienempi. Tämä johtuu pitkälti vuodelle 2022 ajoittuvista poikkeuksellisen suurista maaomaisuuden luovutustuloista. Ilman näitä luovutustuloja kunnan toimintakate olisi n. 5,6 milj. euroa (+2,4 %) kuluvan vuoden tilinpäätösennustetta heikempi.

Käyttötaloudelle kustannuspaineita kuntatasolla syntyy vuonna 2022 erityisesti yleissitovista palkkaratkaisuista. Henkilöstökuluihin on kehityksessä varauduttu 1,5 prosentin korotuksella, jonka euromääräinen vaikutus henkilöstökuluihin on noin 1,2 milj. euroa.

Toimialoilla kustannuspaineita syntyy muun muassa varhaiskasvatuksen asiakasmaksu-uudistuksen myötä pienenevistä asiakasmaksutuloista, palvelusetelimenojen kasvusta, sisäisten veloitusten indeksikorotuksista, kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuen noususta, purettavien ja myytävien rakennusten tutkimuksista ja Kelan työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusta. Helpotuksia menoihin on arvioitu syntyvän mm. NUUKA-toimenpideohjelman sopeutuksien myötä. Tuloissa merkittävimpänä erona aiempiin vuosiin on merkittävät tonttien luovutuksesta saatavat tulot, jotka kääntävät kehityksen tilikauden tuloksen niukasti ylijäämäiseksi. Ilman näitä tuloeria, tilikauden tulos olisi noin 5,5 milj. euroa negatiivinen.

Kunnan vuosikatteen arvioidaan kehityksessä asettuvan 24,7 milj. euroon. Vuosikatteella kyetään rahoittamaan investoinneista noin 50 prosenttia, jonka perusteella nettolainanoton arvioidaan asettuvan 17,5 milj. euroon. Siten kunnan lainakannan arvioidaan nousevan 242,5 milj. euroon vuoden 2022 loppuun mennessä.

Tiukasta käyttötalouden kehiksestä ja merkittävistä omaisuuden luovutustuloista huolimatta tilikauden ennustetaan kehityksessä olevan vain niukasti ylijäämäinen, noin 0,6 milj. euroa.

Käyttötalouden talousarvioraami on sitova toimialoittain toimintakatetasolla.

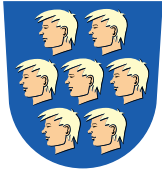
Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toimialojen sitovat vuositavoitteet esitetään talousarvion perustelutekstissä. Tavoitteet esitetään strategisten linjausten ja tavoitteiden mukaisesti toimialoittain.

Suunnitelmavuosien 2023 ja 2024 budjetointi

Suunnitelmavuosien budjetoinnissa tulee huomioida NUUKA-ohjelmaan pohjautuvat käyttötalouden kasvurajoitteet, joiden perusteella käyttötalouden nettomenojen (toimintakate) muutos nykyisten talousennusteiden perusteella on kunnan omien toimialojen osalta -1 % vuosina 2023 ja 2024. Budjetoinnissa tulee myös ottaa huomioon NUUKA-toimenpideohjelman toimenpiteet. Suunnitelmavuosien budjettiennusteen tulee perustua todellisten kustannusmuutosten arviointiin.

Lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarviokehikseen perustuvat talousarvioehdotuksensa 19.9.2020 mennessä. Valtuusto hyväksyy 17.11.2021 talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2022–2024.

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta	§ 13	14.09.2021
Aleksia -liikelaitoksen johtokunta	§ 22	14.12.2021

Kunnan liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma laaditaan kunnan talousarviosta ja -suunnitelmasta erillisenä osana.

Liikelaitos hyväksyy talousarvion ja -suunnitelman vuoden loppuun mennessä valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden sekä meno- ja tuloerien mukaisesti.

Aleksia-liikelaitoksen talousarvio

Aleksia-liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelmaesitys 2022–2024 on valmisteltu kunnanhallituksen antaman talousarviokehityksen pohjalta.

Aleksia-liikelaitoksen talousarvio toimintamenojen kustannukset kasvavat 176 000 e ja toimintatuotot nousevat 465 000 e vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen verrattuna. Toimintamenojen kasvuun vaikuttavat pääasiassa sisäisten palvelujen (ict-palvelut, henkilöstöpalvelut, konsernipalvelut, talouspalvelut) ja sisäisten vuokrien nousu. Toimintatuottojen nousuun vaikuttavat kulujen nousu sekä edellisten vuosien alijäämän kattaminen. Poistojen ennustetaan olevan pienemmät. Tilikauden ylijäämä on 66 381 e.

Aleksian talousarvioon tulevat vaikuttamaan KeuSoten suunnitellut palveluverkkoratkaisut ja palvelujen ostojen muutokset. Talousarvion laadintavaiheessa päätöksiä ei ollut tiedossa, joten muutoksia ei pystytty huomioimaan talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien esityksissä.

Talousarvion yhteydessä laaditaan henkilöstösuunnitelma, johon kootaan esitykset uusista perustettavista viroista ja työsuhteisista tehtävistä sekä vakanssimuutoksista talousarviovuodelle ja taloussuunnitelmavuosille. Aleksia-liikelaitokselle ei esitetä uusia vakansseja.

Aleksia-liikelaitoksen laatima talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys ja johtokuntaan nähden sitovat tavoitteet ovat liitteenä.

Esittelijä

Palvelujohtaja

Esitys

Aleksia-liikelaitoksen johtokunta hyväksyy talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen vuosille 2022–2024 ja esittää sen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.

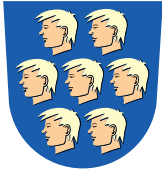
Johtokunta oikeuttaa viranhaltijat suorittamaan vähäisiä laskennallisia korjauksia ja tekstiosan tarkistuksia.

Valmistelija

palvelujohtaja Anu Savander-Hämäläinen, p. 040 317 2070

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta	§ 13	14.09.2021
Aleksia -liikelaitoksen johtokunta	§ 22	14.12.2021

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 14.12.2021 § 22
1003/02.02.00/2021

Kuntalain 67 §:n mukaan liikelaitoksen johtokunnan tehtävänä on hyväksyä liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma vuoden loppuun mennessä valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden sekä meno- ja tuloerien mukaisesti.

Valtuusto on hyväksynyt 17.11.2021 § 154 vuosien 2022–2024 talousarvion ja taloussuunnitelman. Talousarviokäsittelyssä ei tehty muutoksia Aleksia-liikelaitoksen johtokunnan 14.9.2021 tekemään talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen.

Esittelijä

Palvelujohtaja

Esitys

Aleksia-liikelaitoksen johtokunta hyväksyy liitteenä olevan talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2022-2024

Valmistelija

palvelujohtaja Anu Savander-Hämäläinen, p. 040 317 2070

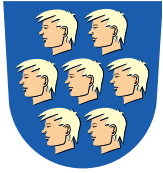
Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite[1]

Aleksia talousarvio ja -suunnitelma 2022-2024

Aleksia-liikelaitoksen johtokunnan kokoukset ja pöytäkirjojen nähtävänäpito vuonna 2022

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 14.12.2021 § 23
1845/00.02.05/2021

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 122 §:n mukaan toimitella pöytäkirja kokouksensa ajan ja paikan.

Hallintosäännön mukaan kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Kokouskutsun ja esityslistan toimittamisesta ja siihen liittyvistä määräajoista säädetään kunnan hallintosäännössä. Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali toimitetaan sähköisesti tallentamalla asiakirjat luottamushenkilöiden verkkopalveluun.

Kuntalain mukaan valtuuston, kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa (kunnan kotisivuilla), jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Muun viranomaisen pöytäkirja pidetään vastaavasti yleisesti nähtävänä, jos ao. viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Nähtävänäpito on tarpeellista päätösten tiedottamisen ja muutoksenhaun alkamisen kannalta.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön mukaan pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään. Lautakunnat päättävät itse pöytäkirjojensa nähtävänäpidosta.

Pöytäkirjan mahdollisimman pikainen nähtävänäpito parantaa osaltaan hallinnon tehokkuutta sekä nopeuttaa päätöksen täytäntöönpanoa ja lainvoimaiseksi tuloa.

Kunnanhallitus on päättänyt, että kunnan viranhaltijoiden sekä kunnanhallituksen puheenjohtajan päätöspöytäkirjat pidetään nähtävänä päätöksentekoa seuraavana arkipäivänä, ellei viranomainen perustellusta syystä päättää muuta aikaa

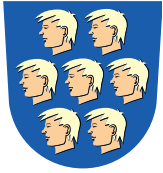
Esittelijä

Palvelujohtaja

Esitys

Aleksia-liikelaitoksen johtokunta päättää seuraavista käytännöistä vuonna 2022:

a) Aleksia-liikelaitoksen johtokunta kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Kokouspäivä on tiistai klo 17:30.

Vuoden 2022 kokoukset pidetään seuraavasti: 25.1., 1.3. (toimintakertomus), 29.3., 26.4. (OVKI), 24.5., 14.6., 30.8. (OVKII), 13.9.(talousarvioesitys), 25.10.(OVKIII), 22.11., 13.12. (talousarvion hyväksyminen)

b) Aleksia -liikelaitoksen johtokunnan kokouskutsu esityslistoineen ja liitteineen toimitetaan kokousta edeltävän viikon aikana sähköisesti johtokunnan jäsenille ja varajäsenille, kunnanhallituksen puheenjohtajalle, kunnanhallituksen lautakuntaan valitsevalle edustajalle niin, että se julkaistaan extranetissä kokousta edeltävän viikon perjantaina.

Johtokunnan esityslista (normaali lista) on luettavissa kunnan kotisivuilla internetissä liitteineen pääsääntöisesti kokousta edeltävän viikon aikana.

c) Aleksia -liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirjat pidetään kuntalain mukaisesti yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla kahdeksantena (8) päivänä kokouksesta.

d) Esityslistat ovat luettavissa Internetistä kunnan kotisivuilta www.nurmijarvi.fi.

e) Aleksia -liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirjat ovat liitteineen luettavissa kunnan kotisivuilta sen jälkeen, kun pöytäkirja on tarkastettu

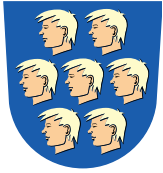
Valmistelija

palvelujohtaja Anu Savander-Hämäläinen, p. 040 317 2070

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Sovittiin, että kokouksia on mahdollista pitää hybridimallilla, jos palataan lähikokouksiin.

Aleksian henkilöstökyselyn tulokset

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 14.12.2021 § 24
1864/00.01.02.06/2021

Aleksia-liikelaitoksen henkilöstökysely tehtiin 4.10.-17.10.2021. Kyselyssä oli mahdollisuus antaa palautetta ja kertoa näkemyksiä Aleksiaista työpaikkana. Kyselyn linkki lähetettiin koko henkilöstölle sähköpostilla. Kyselyssä käytettiin samoja kysymyksiä kuin vuonna 2020 vastausten vertailtavuuden vuoksi. Kyselyssä oli 15 monivalintakysymystä ja kyselyn lopussa oli mahdollisuus antaa kirjallista palautetta.

Vastauksia saatiin 77 kpl, vastausprosentti on 42. Vuonna 2020 vastauksia saatiin 66 kpl ja vastausprosentti oli 36. Aleksian tavoitearvosana on 2,5 asteikolla 1–4, jossa 1 on täysin eri mieltä ja 4 täysin samaa mieltä. Arvosana on 2,65. Vuonna 2020 arvosana oli 2,49.

Vastauksista on tehty raportit palvelualueittain (4), Aleksian Padan vastauksista, esimiesten vastauksista ja yhteenvetoraportti kehittämisen- ja tukiyksikön, hallinnon ja esimiesten vastauksista. Lisäksi on raportti koko Aleksian vastauksista. Tulokset on esitelty henkilöstölle ja esimiehet käsittelevät oman vastualueensa vastaukset henkilöstönsä kanssa helmikuun alkuun mennessä. Aleksian johtoryhmä kokoaa johtopäätökset ja kehittämistoimet yhteen ja tekee toimintasuunnitelman niiden perusteella.

Liitteenä yhteenveto Aleksian henkilöstökyselyn tuloksesta.

Esittelijä

Palvelujohtaja

Esitys

Johtokunta merkitsee tiedoksi henkilöstökyselyn tulokset.

Valmistelija

palvelujohtaja Anu Savander-Hämäläinen p. 040 317 2070

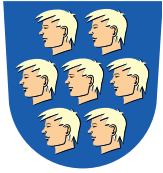
Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite[2]

Aleksian henkilöstökyselyn yhteenveto 2021

Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijoiden päätöksiin

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 14.12.2021 § 25

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa hallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 35 §:n mukaan asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnanjohtaja.

Kunnanhallituksella ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisen lautakunnan tekemiin päätöksiin.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 36 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei asiaa ole ilmoitettu otettavaksi kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 37 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi. Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää johtokunnan puheenjohtajan lisäksi johtokunnan esittelijä. Jos asia on päätetty ottaa sekä liikelaitoksen johtokunnan että kunnanhallituksen käsiteltäväksi, käsitellään asia kunnanhallituksessa.

Hallintosäännön 38 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen alaisten viranhaltijoiden ja toimielinten on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä. Määräys ei koske päätöksiä, joista kunnanhallitus on erikseen ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Lautakuntien ja johtokuntien alaisten viranomaisten päätöksistä ilmoitetaan ao. lautakunnalle tai johtokunnalle.

7.12.2021 mennessä ovat valmistuneet seuraavat viranhaltijapäätökset:

Esittelijä

Palvelujohtaja

Esitys

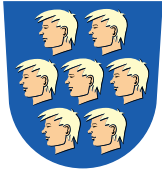
Johtokunta päättää merkitä edellä esitetyt viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja todeta, ettei johtokunta käytä tehtyjen päätösten osalta otto-oikeuttaan.

Valmistelija

palvelujohtaja Anu Savander-Hämäläinen, p. 0404 317 2070

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

NURMIJÄRVEN KUNTA

PÖYTÄKIRJA

6/2021

11

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta

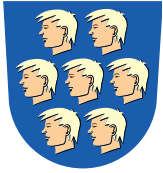
§ 25

14.12.2021

Liitteet

Liite[3]

Päätösluettelo 7.12.2021

Kehitys- ja keskusteluasiat

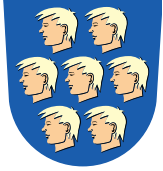
Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 14.12.2021 § 26

Keskusteltiin ajankohtaisista asioista:

- Valtuustolle esitetään 350 000 euron toiminta-avustuksen myöntämistä Aleksialle ennustetun alijäämän kattamiseksi
- Kouluruokakysely oppilaille ja vanhemmille päättynyt, tuloksista raportoidaan tammikuussa
- Katsaus hyvinvointialueen valmisteluun

Esittelijä

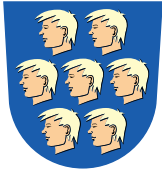
Palvelujohtaja

Ilmoitusasiat

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 14.12.2021 § 27

Ei ollut.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijajyhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- vaaliviranomaisen tekemää päätöstä (VaaliL 45, 66 ja 83 §).